

Hallituksen kokous 9-2019

Aika 20.8.2019 klo 17:00 - 17:13

Paikka Neuvotteluhuone, Taitajankatu 6, Salo

Käsitellyt asiat:

71 § KOKOUKSEN LAILLISUUS JA PÄÄTÖSVALTAISUUS

72 § PÖYTÄKIRJANTARKASTAJIEN VALINTA

73 § TYÖJÄRJESTYKSEN HYVÄKSYMINEN

74 § SARASTIA OY:N OSAKASSOPIMUS

75 § HANKINTAPÄÄTÖS YKSILÖIMÄTTÖMIEN RAKENNUSTÖIDEN HANKINNASTA /
PUITESOPIMUS (julkinen päätökseän jälkeen, Julkl 6§, 2mom, kohta 3)

76 § TIEDOKSI MERKITTÄVÄT ASIAT

77 § MUUT ASIAT

Hallitus

20.8.2019

Osallistujat

Kokousaika 20.8.2019 klo 17:00 – 17:13
Kokouspaikka Neuvotteluhuone, Taitajankatu 6, Salo

Läsnä:
Lehti Timo puheenjohtaja
Koli Jaana varapuheenjohtaja
Etelä Toni jäsen
Ilola Siv jäsen
Karhulahti Arttu jäsen
Leivonen Sanna jäsen
Määttänen Asko jäsen
Ojala-Sirro Irina jäsen
Paasilta Simo jäsen

Muut kokoukseen osallistujat:

Breilin Mikko valtuuston puheenjohtaja
Kanerva Tauno valtuuston 1. varapuheenjohtaja
Hellsberg Ralf valtuuston 2. varapuheenjohtaja
Juhantila Olli-Pekka esittelijä
Välikangas Saija pöytäkirjanpitäjä
Wihlman-Niinikoski Heidi kutsuttuna
Pitkänen Kirsi kutsuttuna
Mäkelä Marko kutsuttuna

Poissa:

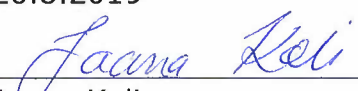
Allekirjoitukset:

Puheenjohtaja

Pöytäkirjanpitäjä

Käsitellyt asiat 71 – 77

Pöytäkirjantarkastus

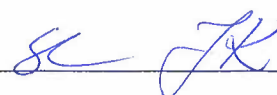
20.8.2019

Jaana Koli

20.8.2019

Sanna Leivonen

Pöytäkirja on ollut nähtävänä Salon seudun koulutuskuntayhtymän toimistossa

21 / 8 2019 todistaa

Pöytäkirjantarkastajien nimikirjaimet

71 § KOKOUKSEN LAILLISUUS JA PÄÄTÖSVALTAISUUS

Hallituksen kokous 9-2019

Valmistelija: Hallintosihteeri

Esittelijä: Kuntayhtymän johtaja

Eesitys

Kokous todetaan lailliseksi ja päätösvaltaiseksi.

Päätös

Hyväksyttiin

72 § PÖYTÄKIRJANTARKASTAJIEN VALINTA

Hallituksen kokous 9-2019

Valmistelija: Hallintosihteeri

Esittelijä: Kuntayhtymän johtaja

Eesitys

Ehdotetaan pöytäkirjantarkastajiksi Sanna Leivonen ja Jaana Koli.

Päätös

Hyväksyttiin

73 § TYÖJÄRJESTYKSEN HYVÄKSYMINEEN

Hallituksen kokous 9-2019

Valmistelija: Hallintosihteeri

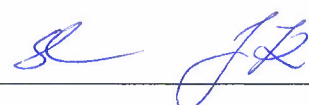
Esittelijä: Kuntayhtymän johtaja

Eesitys

Työjärjestys hyväksytään esityksen mukaisesti.

Päätös

Hyväksyttiin

74 § SARASTIA OY:N OSAKASSOPIMUS

Hallituksen kokous 9-2019

Valmistelija: Kuntayhtymän johtaja

Esittelijä: Kuntayhtymän johtaja

Esitys

Hallitus päättää:

- hyväksyä liitteenä olevan Sarastia Oy:n osakassopimuksen.
- valtuuttaa kuntayhtymän johtajan allekirjoittamaan sopimuksen

Päätös

Hyväksyttiin

Perustelut

Kunnan Taitoa Oy ja KuntaPro Oy ovat päättäneet sulautumisesta 1.5.2019 alkaen. Yhtiön uusi nimi on Sarastia Oy. SSKKY on Kunnan Taitoa Oy:n omistaja ja näin ollen myös uuden yhtiön, Sarastia Oy:n, omistaja.

Yhtiö toimii julkisista hankinnoista ja käyttöoikeussopimuksista annetun lain tarkoittamassa mielessä omistajiensa sidosyksikkönä ja yhteishankintayksikkönä. Yhtiö tuottaa omistajilleen mm. talous- ja henkilöstö-, rekrytointi- perintä, ict- sekä yhteishankintapalveluita. Konserniin kuuluu emoyhtiö (Sarastia Oy) ja kolme tytäryhtiötä (Sarastia Rekry Oy, Sarastia Kuntaperintä Oy ja Onvire Oy). Konsernin liikevaihto ennustetaan olemaan n 100 m€ vuonna 2019 ja henkilökuntaan kuuluu yli 850 henkilöä.

Sarastia Oy:n omistajat ovat päättäneet osakassopimuksen tekemisestä, joka korvaa mahdollisia vanhoja vastaavia sopimuksia. Sopimusta noudatetaan näin ollen sulautumisen täytäntöönpanopäivästä alkaen sulautuneiden yhtiöiden aiempien vastaavien sopimusten sijaan. Yksi osakassopimuksen keskeisistä funktiosta on varmistaa yhtiön sujuva liikkeellelähö sulautumisen jälkeen.

Osakassopimus todetaan olevan ensisijainen Yhtiön yhtiöjärjestykseen ja kulloinkin voimassa olevaan osakeyhtiölakiin nähden (pois lukien lain pakottavat säännökset) siltä osin kuin se sisältää niihin nähden ristiriitaisia määräyksiä. Osakassopimuksessa käydään sopimuksen taustan ja tarkoituksen lisäksi myös läpi Sarastia Oy:n hallintoa ja päätöksentekoa (hallitus, toimitusjohtaja, neuvottelukunta, nimitysvaliokunta).

Yhtiössä toimii osakassopimuksen mukaan neuvottelukunta. Sarastian toiminnan tarkoituksena on, että yhtiön osakkeita voivat omistaa vain oikeushenkilöt, jotka hankintalain mukaisesti ovat hankintayksiköitä. Tarkoituksena on, että yhtiön omistus perustuu sille ajattelumallille, että omistajat yhdessä muiden omistajien kanssa käyttävät määräysvaltaa yhtiössä. Tässä tarkoituksessa omistajat perustavat neuvottelukunnan, jolla on oikeus vaikuttaa yhtiön tärkeisiin päätöksiin ja strategisiin tavoitteisiin. Neuvottelukunnan tarkoituksena on valmistella hallitukselle ehdotuksia yhtiökokouksessa käsiteltävistä asioista. Lopulliset päätökset tehdään kuitenkin aina soveltuvin osin osakeyhtiölain mukaisesti toimivaltaisessa toimielimessä.

Neuvottelukunnan kokouksiin kutsutaan kaikki osakkeenomistajat samalla menettelyllä kuin varsinaiseen yhtiökokoukseen. Neuvottelukunta kokoontuu vähintään kerran vuodessa hyvissä ajoin ennen varsinaista yhtiökokousta. Neuvottelukunnan kokouksissa jokaisella kokoukseen osallistuvalla osakkeenomistajalla on yksi ääni riippumatta osakeomistuksen suuruudesta. Tällä tavoin turvataan myös pienten osakkeenomistajien vaikutusmahdollisuudet Yhtiön strategisessa päätöksenteossa.

Omistajien strategisia vaikutusmahdollisuuksia Sarastiassa vahvistetaan lisäksi siten, että omistajilla on vaikutusmahdollisuus Yhtiön hallituksen valintaan. Tässä tarkoituksessa omistajat perustavat nimitysvaliokunnan.

Nimitysvaliokuntaan valitaan yhteensä 6-8 jäsentä vuodeksi kerrallaan Yhtiön varsinaisen yhtiökokouksen yhteydessä. Lähtökohtana on, että yhtiön kolme suurinta osakkeenomistajaa nimeää kukin yhden edustajan nimitysvaliokuntaan. Lisäksi kolme yhtiön suurinta asiakasomistajaa nimeää kukin yhden edustajan nimitysvaliokuntaan. Yhtiökokous voi kuitenkin päättää enintään kahden lisäjäseneen nimittämisestä nimitysvaliokuntaan.

Siirtymäkauden hallinto on myös avattu tarkemmin osakassopimuksessa. Välittömästi sulautumisen täytäntöönpanopäivän jälkeen pidetään uuden yhtiön ylimääräinen yhtiökokous, jossa valitaan siirtymäkauden hallitus. Siirtymäkauden hallituksen tehtävänä on siirtymäkauden aikana toteuttaa sulautuvien yhtiöiden osakkeenomistajien sulautumiselle asettamat tavoitteet.

Siirtymäkauden hallituksen ja nimitysvaliokunnan toimikausi on Sarastian seuraavaan, vuoden 2020 keväällä pidettävään, varsinaiseen yhtiökokoukseen saakka sulautumisen täytäntöönpanopäivästä lukien.

Osakassopimus määrittelee myös nykyisten osakkeenomistajien aseman yhtiössä, uusien omistajien liittymisen yhtiöön sekä osakkeista luopuminen.

Osakassopimus on esityslistan liitteenä 1. Osakassopimusta noudatetaan osakkeenomistajien välisiin suhteisiin siitä alkaen, kun kukin siihen liittynyt osakkeenomistaja on sen allekirjoittanut. Mikäli yhtiöön tulee uusi osakkeenomistaja, tulee osakkeenomistajan liittyä myös osakassopimukseen.

Osakassopimus astuu voimaan 7.5.2019 ja tämä päivämäärä samalla ensimmäinen mahdollinen allekirjoituspäivä. Nykyomistajien tulisi allekirjoittaa sopimusta viimeistään 30.8.2019.

Liitteet

Liite 74.1. LIITE1_74§_Sarastia_osakassopimus.pdf

75 § HANKINTAPÄÄTÖS YKSILÖIMÄTTÖMIEN RAKENNUSTÖIDEN HANKINNASTA / PUITESOPIMUS (julkinen päätökseteön jälkeen, JulKL 6§, 2mom, kohta 3)

Hallituksen kokous 9-2019

Valmistelija: Kiinteistöpäällikkö / koulutusalojohtaja

Esittelijä: Kuntayhtymän johtaja

Esitys

Hallitus päättää

- valita tarjouskilpailun voittaneen SG-Rakentajat Oy:n Salon seudun koulutuskuntayhtymän yksilöimättömien vuosikorjaus- ja muutostöitä koskevien rakennusteknisten töiden toimittajaksi.
- delegoida puitesopimuksen neuvottelemisen sekä allekirjoittamisen kuntayhtymän johtajalle.

Hankintasopimus syntyy vasta kirjallisen sopimuksen allekirjoittamisella.

Päätös

Hyväksyttiin

Perustelut

Hankinta koskee yksilöimättömiä ja yksittäisiä rakennusteknisiä töitä aikaveloituspusteruudesta. Kiinteistöihin kohdistuvat korjaushankkeet ovat pääsääntöisesti olemassa olevien tilojen korjaus-, kunnossapito- ja muutostöitä. Hankkeet ovat sisällöltään, kooltaan ja kustannuksiltaan erityyppisiä. Hankekohtaiset tavoitteet määritellään tarvittaessa kussakin hankkeessa erikseen yhdessä tilaajan, suunnittelijan ja urakoitsijan kanssa.

Yksilöimättömistä rakennusteknisistä töistä solmitaan puitesopimus yhden (1) toimittajan kanssa yhden (1) vuoden ajalle. Sopimus alkaa siitä, kun se allekirjoitetaan. Hankintayksikkö varaa oikeuden jatkaa sopimusta kolmella (1+1+1) yhden optiovuoden mittaisella jatkokaudella sopimuskauden päättymisestä lukien. Sopimusluonnos on liitteenä 2.

Hankintamenettelynä oli avoin menettely. Hankintailmoitus julkaistiin kansallisessa julkisten hankintojen sähköisessä ilmoituskanavassa Tarjouspalvelussa sekä SSKKY:n kotisivuilla osoitteessa <https://www.sskky.fi/kuntayhtyma/hankinnat>.

Tarjouspyynnössä tarjosten toimittamiselle asetettiin määräajaksi 1.8.2019 klo 12.00. Asetettuun määräaikaan mennessä tarjouksen jätti SG-Rakentajat Oy.

Tarjousten arviointi ja vertailu toteutettiin kolmessa vaiheessa:

1. Tarjoajien kelpoisuuden tarkistaminen
2. Tarjousten tarjouspyynnön mukaisuuden arviointi
3. Tarjousten hintavertailu

Tarjoajien soveltuvuutta ja kelpoisuutta koskevat vaatimukset sekä tarjoajilta edellytetyt selvitykset esitettiin tarjouspyynnössä.

SOPIMUSLUONNOS

Tarjouspyynnön liitteenä olevan sopimusluonnoksen hyväksyminen kaikkine sisältöineen OK

REKISTERÖINTITIEDOT

Ei liiketoimintakieltoa OK
 Hankintalain 80 §:ssä ja 81 §:ssä koskevat poissulkemisperusteet OK
 Voittaneen tarjoajan sekä sen alihankkijoiden liittyminen tilaajavastuu.fi -palveluun ennen sopimuksen allekirjoittamista OK
 Kauppa-, ennakkoperintä-, työnantaja- sekä arvonlisäverovelvollisten rekisteritiedot OK
 Lakisääteinen tapaturmavakuutus OK
 Noudatettava työehtosopimus OK
 Työterveyshuollon järjestäminen OK

TALOUDellinen JA RAHOITUKSELLINEN TILANNE

Verot ja maksut OK
 Ratingluokitus vähintään tyydyttävä (A) / riskiluokka 1-3 OK
 Vuotuinen liikevaihto edellisvuotena vähintään 1 milj. euroa OK
 Vastuuvakuutus OK

TEKNINEN JA AMMATILLINEN OSAAMINEN

Pääsuoritevelvollisuus OK
 Verottajalla rakentamiseen liittyvän tiedonantovelvollisuuden mukaiset päätoteuttajan ilmoitukset OK
 Henkilökunnan toimialan ammattihenkilöillä vähintään viiden (5) vuoden kokemus kyseisestä toimialasta OK
 Urakoitsijan tai hänen alihankkijansa käyttämällä muilla kuin Suomen kansalaisilla on työluvat ja riittävä suomen kielen osaaminen. Työmaakielenä on suomi. OK

ALIHANKKIJAT JA SIVU-URAKAT

Tarjoaja vastaa alihankkijan työstä kuin omastaan. Alihankkijoiden käytöstä pitää aina sopia tilaajan kanssa etukäteen. OK
 Sivu-urakoiden alistaminen OK

REFERENSSIT JA TUTUSTUMINEN RAKENNUSKOORTEESEEN

Tarjoajalla viimeisen kolmen (3) vuoden ajalta vähintään viisi (5) kohdetta referensseinään joissa urakan laajuus on ollut vähintään 1000m² tai vähintään 500.000,- € OK
 Urakoitsija on käynyt tutustumassa rakennuskohteeseen ja asennuspaikkoihin ja huomioi paikalliset olosuhteet tarjousta antaessaan. OK

SG-Rakentajat Oy täytti kaikki tarjoajille asetetut vaatimukset.

Tarjoajien edellytettiin vastaavaan kaikkiin tarjouslomakkeen kysymyksiin sekä liittävän kaikki vaadittavat asiakirjat ja selvitykset tarjouksensa liitteiksi. SG-Rakentajat Oy:n tarjous oli tarjouspyynnön mukainen.

Hankinnan valintaperusteena on halvin kokonaishinta, joka määriteltiin tarjouspyynnön esimerkkikohteen työmääräarvion mukaan annetun tarjouksen perusteella. SG-Rakentajat Oy:n esimerkkikohteen kokonaishinta oli yhteensä 5.150,00 euroa.

Toimittaja käyttää tarvittaessa alihankkijoita, joiden työstä toimittaja vastaa kuin omastaan. Alihankkijoiden käytöstä pitää aina sopia tilaajan kanssa erikseen.

Taustatiedot

Hallitus päätti kokouksessaan 18.6.2019 § 66 kilpailuttaa vuosikorjaus- ja muutostöitä koskevien rakennusteknisten töiden hankintakokonaisuuden sekä delegoida hankintojen valmistelun ja tarjouspyyntöasiakirjojen allekirjoittamisen kuntayhtymän johtajalle.

Kyseessä on kansallisen kynnysarvon, joka rakennusurakoissa on 150 000 euroa, ylittävä hankinta. Tarjouspyyntö julkaistiin sähköisessä "Tarjouspalvelu" portaalissa, missä tarjoajat täyttivät omat tarjouksensa. Tarjoajilla oli mahdollisuus esittää tarjouspyyntöön liittyviä kysymyksiä portaalin kautta 23.7.2019 asti. Lisätietokysymyksiä ei saapunut määräaikaan mennessä.

Liitteet

Liite 75.1.

LIITE2_75§_Sopimusluonnos_Yksiloimattomat_Julkinen_paatoksenjalkeen_9_2019.pdf

76 § TIEDOKSI MERKITTÄVÄT ASIAT

Hallituksen kokous 9-2019

Valmistelija: Hallintosihteeri

Esittelijä: Kuntayhtymän johtaja

Eesitys

Merkitään hallitukselle tiedoksi.

Päätös

Hyväksyttiin

Perustelut

- Kuntaliiton yleiskirje 6/2019
 - Kuntien maksuosuudet Kunnallisen työmarkkinalaitoksen 2018 nettokuluista
- Kuntaliiton yleiskirje 7/2019
 - Kapioston nauhoitussopimukset vuodelle 2020
- Kuntaliiton yleiskirje 8/2019
 - Tieliikennelaki uudistuu, kuntien varauduttava toimeenpanoon
- Kuntatyönantajat, yleiskirje 10/2019
 - Vuoden 2019 ammattiyhdistyskoulutuksiin sovitut muutokset/lisäykset

Liitteet

Liite 76.1. 76§_Tiedoksimerkittävät_9_2019.pdf

77 § MUUT ASIAT

Hallituksen kokous 9-2019

Tiedoksi hallituksen pöytäkunnalle, että tarkastuslautakunta kokoontuu 3.9.2019 klo 11.00.

Hallituksen jäsen Toni Etelä kehui ilmaista aamupuuron tarjoamista opiskelijoille, joka on saanut positiivista palautetta kentältä.

Kuntayhtymän johtaja ja kiinteistöpäällikkö/koulutusalojohtaja kommentoivat, että koulu on lähtenyt käyntiin hyvin.

Seuraavan kerran hallitus kokoontuu 17.9.2019.

Ei muita asioita.

Puheenjohtaja päätti kokouksen klo 17:13.

MUUTOKSENHAKU JA VALITUSOIKEUS

Muutoksenhaku ja valitusoikeus liitetään kuntalain mukaisesti pöytäkirjaan.

MUUTOKSENHAKUKIELLOT

Kieltojen Perusteet	Seuraavista päätöksistä ei saa tehdä kuntalain 136 §:n mukaan oikaisuvaatimusta eikä kunnallisvalitusta, koska päätös koskee vain valmistelua tai täytäntöönpanoa.
	Koska päätöksestä voidaan tehdä kuntalain 134 §:n 1 momentin mukaan kirjallinen oikaisuvaatimus, seuraaviin päätöksiin ei saa hakea muutosta valittamalla: 71, 72, 73, 74, 75, 76, 77
	Muun lainsäädännön mukaan seuraaviin päätöksiin ei saa hakea muutosta valittamalla. Pykälät ja valituskieltojen perusteet

OIKAISUVAATIMUSOHJEET

Oikaisuvaatimus viranomaisen ja -aika	Seuraaviin päätöksiin tyytymätön voi tehdä kirjallisen oikaisuvaatimuksen/ hankintaoikaisun. Viranomaisen, jolle oikaisuvaatimus / hankintaoikaisu tehdään, osoite ja postiosoite Salon seudun koulutuskuntayhtymä Hallitus Käyntiosoite: Taitajankatu 6, 24240 SALO Postiosoite: PL 157, 24101 Salo Sähköpostiosoite: sskky@sskky.fi Oikaisuvaatimuspykälät 71, 72, 73, 74, 76, 77 Hankintaoikaisu- pykälät 75 Oikaisuvaatimus / hankintaoikaisuvaatimus on tehtävä 14 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaannista.
Oikaisu- Vaatimuksen Sisältö	Oikaisuvaatimuksesta on käytävä ilmi vaatimus perusteineen ja se on tekijän allekirjoitettava.

ASIAN SAATTAMINEN MARKKINAOIKEUTEEN

Viranomaisen	Markkinaoikeus Käynti- ja postiosoite: Radanrakentajantie 5, 00520 Helsinki Puhelin: 029 56 43300, Fax: 029 56 43314, sähköposti: markkinaoikeus@oikeus.fi <i>Valituksen voi tehdä myös hallinto- ja erityistuomioistuinten asiointipalvelussa osoitteessa https://asiointi2.oikeus.fi/hallintotuomioistuimet</i> Pykälät 75
Valitusaika	Hakemus on tehtävä 14 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaannista.
Valituskielto	Markkinaoikeuden toimivaltaan kuuluvasta asiaan ei saa hakea muutosta kuntalain eikä hallintolainkäyttölain nojalla sillä perusteella, että päätös tai siihen johtanut menettely on ollut hankintalain vastaista. Puitejärjestelyyn perustuvaan hankintaan ei saa hakea muutosta valittamalla, jollei markkinaoikeus myönnä asiassa käsittelylupaa hankintalain 86 §:n mukaisesti. Oikeudenkäyntimaksu on 2000 euroa. Jos markkinaoikeudessa käsiteltävässä julkisia hankintoja koskevassa asiassa hankinnan arvo on vähintään 1 miljoonaa euroa, käsittelymaksu on 4 000 euroa. Jos hankinnan arvo on vähintään 10 miljoonaa euroa, käsittelymaksu on 6 000 euroa. Yksityishenkilön oikeudenkäyntimaksu markkinaoikeudessa on 500 euroa. Julkisista hankinnoista ja käyttöoikeusopimuksista annetun lain (1397/2016) sekä vesi- ja energiahuollon, liikenteen ja postipalveluiden alalla toimivien yksiköiden hankinnoista ja käyttöoikeusopimuksista annetun lain (1398/2016) soveltamisalaan kuuluvassa muutoksenhakuasiassa peritään markkinaoikeudessa 2 §:ssä säädetyn maksun sijasta 500 euroa, jos muutoksenhakuasia poistetaan käsittelystä antamalla pääasiasta ratkaisua, se jää tutkimatta tai se jää sillensä.

VALITUSOSOITUS

Valitusviranomaisen ja valitusaika	Seuraaviin päätöksiin voidaan hakea muutosta kirjallisella valituksella. Oikaisuvaatimuksen johdosta annettuun päätökseen saa hakea muutosta kunnallisvalituksin vain se, joka on tehnyt oikaisuvaatimuksen. Mikäli päätös on oikaisuvaatimuksen johdosta muuttunut, saa päätökseen hakea muutosta kunnallisvalituksin myös asianosainen sekä kunnan jäsen.
	<p>Valitusviranomaisen, osoite ja postiosoite Turun hallinto-oikeus Sairashuoneenkatu 2-4 / PL 32 20101 TURKU Turku.hao@oikeus.fi</p> <p><i>Valituksen voi tehdä myös hallinto- ja erityistuomioistuinten asiointipalvelussa osoitteessa</i> https://asiointi2.oikeus.fi/hallintotuomioistuimet</p> <p>Kunnallisvalitus, pykälät Valitusaika 30 päivää</p> <p>Hallintovalitus, pykälät Valitusaika 30 päivää</p>
	<p>Muu valitusviranomaisen, osoite ja postiosoite Lounais-Suomen aluehallintovirasto/kirjaamo Valitusaika 30 päivää Itsenäisyydenaukio 2 / PL 22 20801 TURKU</p> <p>Pykälät</p> <p>Rikos-, riita- ja hakemusasiat Varsinais-Suomen kärjäoikeus Turun oikeustalo Sairashuoneenkatu 2-4 / PL 376 20101 Turku</p> <p>Pykälät</p>
Valituskirjelmä	<p>Valitus tehdään kirjallisesti. Valituskirjassa on ilmoitettava</p> <ul style="list-style-type: none"> – päätös, johon haetaan muutosta – miltä kohdin päätökseen haetaan muutosta ja mitä muutoksia siihen vaaditaan tehtäväksi; sekä – perusteet, joilla muutosta vaaditaan <p>Valituskirjelmässä on ilmoitettava valittajan tai kirjelmän muun laatijan nimi ja kotikunta sekä postiosoite ja puhelinnumero, joihin asiaa koskevat ilmoitukset valittajalle voidaan toimittaa. Asiamiehen on tarvittaessa liitettävä valtakirja (HLL 21§). Jos valitusviranomaisen päätös voidaan antaa tiedoksi sähköisenä viestinä, yhteystietoina pyydetään ilmoittamaan myös sähköpostiosoite.</p> <p>Valittajan, laillisen edustajan tai asiamiehen on allekirjoitettava valitus. Sähköistä asiakirjaa ei kuitenkaan tarvitse täydentää allekirjoituksella, jos asiakirjassa on tiedot lähettäjistä eikä asiakirjan alkuperäisyyttä tai eheyttä ole syytä epäillä.</p> <p>Valituskirjaan on liitettävä päätös, johon haetaan muutosta valittamalla, alkuperäisenä tai jäljennöksenä sekä todistus siitä, minä päivänä päätös on annettu tiedoksi, tai muu selvitys valitusajan alkamisen ajankohdasta sekä asiakirjat, joihin valittaja vetoaa vaatimuksensa tueksi, jollei niitä ole jo aikaisemmin toimitettu viranomaiselle.</p>
Valitusasiakirjojen Toimittaminen	<p>Valitusasiakirjat on toimitettava valitusviranomaiselle valitusajan kuluessa ennen sen viimeisen päivän virka-ajan päättymistä. Tiedoksisaantipäivää ei lueta valitusajaksi. Jos valitusajan viimeinen päivä on pyhäpäivä, itsenäisyyspäivä, vapunpäivä, joulutai juhannusaatto tai arkilauantai, saa valituksen tehdä ensimmäisenä arkipäivänä sen jälkeen. Omalla vastuulla asiakirjat voi lähettää postitse tai lähetin välityksellä. Postin valitusasiakirjat on jätettävä niin ajoissa, että ne ehtivät perille valitusajan kuluessa.</p> <p>Valitusasiakirjat voi toimittaa myös: nimi, osoite ja postiosoite Pykälät</p> <p>Valitusasiakirjat on toimitettava ¹⁾: nimi, osoite ja postiosoite Pykälät</p>
Lisätietoja	<p>Yksityiskohtainen oikaisuvaatimusohje/valitusosoitus liitetään pöytäkirjanotteeseen.</p> <p>Muutoksenhakuasian vireille panijalta peritään oikeudenkäyntimaksu sen mukaan kuin tuomioistuinmaksulaissa (1455/2015) säädetään.</p> <p>Valituksen käsittelystä hallinto-oikeudessa peritään oikeudenkäyntimaksu 260 euroa. Jos hallinto-oikeus muuttaa valituksenalaista päätöstä muutoksenhakijan eduksi, oikeudenkäyntimaksua ei peritä. Maksua ei myöskään peritä, jos asianosainen on laissa vapautettu maksusta. Maksuvelvollinen on asian vireillepanija ja maksu on valituskirjelmäkohtainen.</p>

¹⁾Jos toimitettava muulle kuin valitusviranomaiselle.